



Datum van inontvangstneming : 11/10/2013

Zaak C-481/13

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

9 september 2013

Verwijzende rechter:

Oberlandesgericht Bamberg (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

29 augustus 2013

Strafprocedure tegen:

Mohammad Ferooz Qurbani

(omissis)

Oberlandesgericht Bamberg

BESCHIKKING

De derde strafkamer van het Oberlandesgericht Bamberg heeft (omissis)

op 29 augustus 2013

in de strafprocedure

tegen:

Qurbani Mohammad Ferooz

wegens

onrechtmatige binnenkomst [Or. 2]

als volgt beschikt:

De behandeling van de procedure wordt geschorst en het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschap wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Heeft de persoonlijke strafuitsluitingsgrond van artikel 31 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen (Verdrag van Genève; hierna: „VG”) – ook al is dit niet letterlijk bepaald – ook betrekking op valsheid in geschrifte die is begaan door bij de binnenkomst per vliegtuig in de Bondsrepubliek Duitsland een vervalst paspoort aan een politieagent voor te leggen, wanneer het gebruik van het vervalste paspoort niet noodzakelijk is voor het indienen van een asielverzoek in die lidstaat?
2. Is een beroep op artikel 31 VG uitgesloten wanneer gebruikt is gemaakt van diensten van mensensmokkelaars?
3. Moet de in artikel 31 VG opgenomen voorwaarde dat de betrokkene „*rechtstreeks*” komt van een grondgebied waar zijn leven of zijn vrijheid werd bedreigd, aldus worden uitgelegd dat deze voorwaarde ook dan is vervuld, wanneer de betrokkene eerst in een andere lidstaat van de Europese Unie (in casu: Griekenland) is binnengekomen en van daaruit naar een andere lidstaat (in casu: Bondsrepubliek Duitsland) verder reist en daar om asiel verzoekt? **[Or. 3]**

Motivering:

- 1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing steunt op artikel 19, lid 3, sub b, VEU juncto artikel 267 VWEU.
- 2 Het verzoek betreft de uitlegging van artikel 31 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen van 28 juli 1951. Het verzoek is ingediend in het kader van een bij het Oberlandesgericht aanhangige procedure in „Revision” tegen Mohammad Ferooz Qurbani. Tegen de beslissing die het Oberlandesgericht in de onderhavige procedure in „Revision” moet nemen, kan niet meer met interne rechtsmiddelen worden opgekomen.

Europese en nationale toepasselijke bepalingen

- 3 Artikel 78, lid 1, VWEU bepaalt:

„De Unie ontwikkelt een gemeenschappelijk beleid inzake asiel, subsidiaire bescherming en tijdelijke bescherming, teneinde iedere onderdaan van een derde land die internationale bescherming behoeft, een passende status te verlenen en de naleving van het beginsel van non-refoulement te garanderen. Dit beleid moet in overeenstemming zijn met het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en het protocol van 31 januari 1967 betreffende de status van vluchtelingen alsmede met de andere toepasselijke verdragen.”

Artikel 31, lid 1, van het Vluchtelingenverdrag van Genève luidt:

„De Verdragsluitende Staten zullen geen strafsancties, op grond van onrechtmatige binnenkomst of onrechtmatig verblijf, toepassen op vluchtelingen die, rechtstreeks komend van een grondgebied waar hun leven of vrijheid in de zin van artikel 1 werd bedreigd, zonder toestemming hun grondgebied binnenkomen of zich aldaar bevinden, mits zij zich onverwijld [Or. 4] bij de autoriteiten melden en deze overtuigen, dat zij geldige redenen hebben voor hun onrechtmatige binnenkomst of onrechtmatige aanwezigheid.”

Artikel 18 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bepaalt:

„Het recht op asiel is gegarandeerd met inachtneming van de voorschriften van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 en het Protocol van 31 januari 1967 betreffende de status van vluchtelingen, en overeenkomstig het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie [...]”.

- 4 De Duitse wetgever heeft met het oog op de bescherming van de zekerheid en de betrouwbaarheid van het rechtsverkeer in § 267 Strafgesetzbuch (strafwetboek; hierna: „StGB”) valsheid in geschrifte strafbaar gesteld.

§ 267, lid 1, StGB luidt:

„Wie met de bedoeling te misleiden in het rechtsverkeer een vals document vervaardigt, een echt document vervalst of gebruik maakt van een vals of vervalst document, wordt gestraft met een vrijheidsstraf van ten hoogste vijf jaar of met een geldstraf.”

Hoofding

- 5 Bij strafbevelschrift van 11 april 2011 heeft het openbaar ministerie beklagde, die de Afghaanse nationaliteit heeft, het strafbaar feit van onrechtmatige binnenkomst, in vereniging met onrechtmatig verblijf en onrechtmatig verblijf zonder paspoort en in vereniging met schriftvervalsing ten laste gelegd. Beklaagde heeft verzet aangetekend tegen het door het Amtsgericht overeenkomstig de vordering uitgevaardigde strafbevel.
- 6 Het Amtsgericht heeft bij arrest van 4 februari 2013 beklagde in rechte vrijgesproken en daarin in wezen de feiten als volgt vastgesteld:

Beklaagde, die de Afghaanse nationaliteit heeft, kwam met hulp van een mensensmokkelaar via Iran en Turkije aanvankelijk in Griekenland aan. Van een andere smokkelaar kreeg hij tegen betaling van 1 500 EUR een [Or. 5] op iemands anders naam uitgegeven Pakistaans paspoort, waarop de

smokkelaar een foto van beklaagde had aangebracht. Met hulp van de smokkelaar, die beklaagde gedurende de Griekse luchthavencontroles begeleidde, reisde beklaagde op 17 augustus 2010 per vliegtuig van Griekenland naar München (Bondsrepubliek Duitsland).

Naar aanleiding van de paspoortcontrole door de politie op de luchthaven te München om 17.20h legde beklaagde aan de controlerende politieagent het vervalste Pakistaanse paspoort voor. Aangezien de politieagent onmiddellijk begreep dat het om een vervalst paspoort ging, werd beklaagde in hechtenis genomen. Beklaagde verklaarde aan de agent dat hij om asiel verzocht. In een formeel verhoor, dat nog op dezelfde dag van 19.45h tot 21.36h plaatsvond, beschreef beklaagde uitvoerig de redenen voor zijn asielverzoek.

Op 18 augustus 2010 is beklaagde naar de bevoegde opvanginstelling voor asielzoekers in München verwezen, waar hij een formeel asielverzoek heeft ingediend. De asielprocedure is tot op heden nog niet afgesloten.

Het Amtsgericht heeft de handelswijze van beklaagde in rechte niet strafbaar geacht. Volgens het Amtsgericht was geen sprake van een strafbaar feit wegens onrechtmatig verblijf en onrechtmatig verblijf zonder paspoort in de zin van § 95, lid 1, punten 1 en 2, AufenthaltG junctis §§ 3, lid 1, en 4, lid 1, eerste zin, AufenthG, aangezien de handelswijze van beklaagde krachtens het in artikel 16 a, lid 1, van de grondwet verankerde asielrecht gerechtvaardigd is.

Volgens het Amtsgericht is geen sprake van strafbaarheid wegens onrechtmatige binnenkomst in de zin van § 95, lid 1, punt 3, AufenthG juncto § 14, lid 1, punt 1, AufenthG en valsheid in geschrifte in de zin van § 267, lid 1, StGB, aangezien een persoonlijke strafuitsluitingsgrond van toepassing is.

- 7 Het openbaar ministerie, dat beroep in „Revision” tegen de vrijspraak heeft ingesteld, is van mening dat de rechtvaardigingsgrond van artikel 16 a, lid 1, van de grondwet niet van toepassing is, aangezien beklaagde vanuit een lidstaat van de Europese Unie [Duitsland] is binnengekomen. Artikel 31 VG is niet van toepassing met betrekking tot de valsheid in geschrifte die is begaan door middel van voorlegging van een vervalst paspoort, aangezien dit voorschrift, wanneer de voorwaarden ervan zijn vervuld, enkel de onrechtmatige binnenkomst betreft en niet de strafbaarheid van de ermee samenhangende strafbare feiten. Het bevorderen van strafbaar handelen, zoals het gebruik van valse, tegen betaling van de smokkelaar verkregen documenten, **[Or. 6]** valt niet onder de bescherming van artikel 31 VG. Artikel 31, lid 1, VG moet enkel verhinderen dat de grensoverschrijding strafbaar wordt gesteld, maar mag geen staatsbelangen in gevaar brengen of afbreuk doen aan de staatssoevereiniteit. De werkelijke identiteit van de vluchteling is van groot belang voor de ontvangende staat. Zonder de ware identiteit kan niet worden nagegaan of de betrokkene zich eigenlijk wel in de in artikel 1 VG beschreven vervolgingssituatie bevindt. De werkelijke identiteit kan in eerste instantie enkel aan de hand van echte

identiteitsdocumenten worden aangetoond. Derhalve mag de lidstaat in ieder geval de door middel van valsheid in geschrifte begane verhulling van de identiteit in aanmerking nemen met het oog op de bestraffing ervan.

Prejudiciële vraag

8 Voor de beslechting van de procedure in „Revision” door het Oberlandesgericht, dat de bevoegde rechterlijke instantie in laatste aanleg is, is het van belang te weten of:

- de strafuitsluitingsgrond van artikel 31 VG ook betrekking heeft op valsheid in geschrifte die is begaan door bij de binnenkomst een vervalst paspoort aan een voor luchthavencontroles bevoegde politieagent voor te leggen, wanneer het voorleggen van het paspoort niet noodzakelijk is voor het indienen van een asielverzoek in de Bondsrepubliek,

en indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord:

- of de strafuitsluitingsgrond van artikel 31 VG ook van toepassing is wanneer beroep is gedaan op een smokkelaar,

en indien bovenstaande vragen bevestigend moeten worden beantwoord:

- of de strafuitsluitingsgrond van artikel 31 VG ook dan van toepassing is, wanneer de betrokkene eerst in een andere lidstaat van de Europese Unie (in casu: Griekenland) is binnengekomen en van daaruit naar een andere lidstaat (in casu: Bondsrepubliek Duitsland) verder reist en daar om asiel verzoekt. **[Or. 7]**

9 De verwijzende rechter is van oordeel dat artikel 31, lid 1, VG hoe dan ook niet uitsluit dat valsheid in geschrifte, die bestaat in het voorleggen van een vervalst paspoort, overeenkomstig § 267, lid 1, StGB wordt bestraft wanneer het voorleggen van het paspoort in het land helemaal niet noodzakelijk is om een asielverzoek in te dienen en bijgevolg een daarmee samenhangende verblijfsvergunning overeenkomstig § 55, lid 1, Asylverfahrensgesetz (wet betreffende de asielpcedure) te verkrijgen.

Volgens de verwijzende rechter volgt dit ook uit de bewoordingen van artikel 31 GK, die de strafuitsluiting uitdrukkelijk beperken tot onrechtmatige binnenkomst en onrechtmatig verblijf. Evenmin volgt uit de geest en het doel van die bepaling dat deze ruimer moet worden uitgelegd. Volgens die bepaling moet de vluchteling, die in een verdragsstaat om bescherming verzoekt, de mogelijkheid krijgen om een asielverzoek in te dienen zonder het gevaar te lopen door de staat, waar hij wenst te worden opgevangen, wegens binnenkomst en verblijf te worden

bestraft. Het komt er dus op aan te voorkomen dat de strafdreiging hem er niet van weerhoudt een asielverzoek in te dienen.

Dit is evenwel niet het geval wat het gebruik van een vervalst paspoort in de ontvangende staat betreft. Bovendien staat niet vast of om Griekenland per vliegtuig te verlaten een (vervalst) paspoort noodzakelijk was. Wat de beklaagde ten laste wordt gelegd is niet zozeer het gebruik van het vervalste paspoort in Griekenland of het bij zich hebben van het vervalste paspoort dat hij in voorkomend geval bij het verlaten van Griekenland moest gebruiken, maar wel valsheid in geschrifte door bij zijn aankomst op de luchthaven in München het vervalst paspoort aan de politieagent voor te leggen. Om een asielverzoek in de Bondsrepubliek Duitsland in te dienen, was dit echter helemaal niet nodig. Daarvoor volstond het integendeel om bij de politiecontrole de wens te uiten asiel aan te vragen. **[Or. 8]**

De verwijzende rechter is de rechtsopvatting toegedaan dat de tweede en de derde prejudiciële vraag niet aan de orde zijn. Zij zijn slechts van belang wanneer de eraan voorafgaande prejudiciële vraag bevestigend moet worden beantwoord.

(omissis)